

دستورالعمل^۱ نگارش پایان‌نامه/رساله

گروه زبان‌شناسی^۲ دانشگاه فردوسی مشهد

---

^۱. این دستورالعمل (۱۳۹۴) بر اساس راهنمای ای‌پی‌ای (نسخه ششم)، آیین‌نامه نگارش پایان‌نامه/رساله دانشکده ادبیات و علوم انسانی دکتر علی شریعتی (۱۳۸۶)، راهنمای مختصر نگارش پایان‌نامه کارشناسی ارشد و رساله‌های دکتری گروه روان‌شناسی دانشگاه فردوسی مشهد (۱۳۹۳)، راهنمای نگارش رساله/پایان‌نامه گروه زبان و ادبیات انگلیسی دانشگاه فردوسی مشهد (بی‌تا.) و دستورالعمل پیشنهادی نحوه تدوین پایان‌نامه مقاطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه فردوسی مشهد (بی‌تا.) تدوین شده است.

^۲. در تهیه، تدوین و اصلاح این دستورالعمل استادان و دانشجویان زیر به ترتیب حروف الفبا همکاری داشته‌اند: خانم الهام اخلاقی، خانم دکتر اعظم استاجی، آقای دکتر محمود الیاسی، آقای حیدرعلی امینی، آقای دکتر علی ایزانلو، خانم ماندانا پیروزفر، خانم فرزانه حسن‌زاده توکلی، خانم مژگان حبیبی، خانم فاطمه سعادت‌پور، خانم دکتر شهلا شریفی، آقای دکتر علی علیزاده، خانم دکتر عطیه کامیابی‌گل، خانم سیده مریم فضائلی، خانم فهیمه نصیب، خانم ریحانه نورایی‌نیا و خانم سارا یزدانی.

بخش‌های مختلف پایان‌نامه^۳

۱. عنوان فارسی روی جلد^۴

- عنوان پایان‌نامه با قلم بی‌لوتوس ۱۶ نوشته شود؛
- بقیه عبارات با قلم ۱۴ نوشته شود؛
- قبل و بعد از عنوان پایان‌نامه دو سطر فاصله گذاشته شود؛
- قبل و بعد از بقیه عبارات، به جز نام دانشکده و نام گروه آموزشی، یک سطر فاصله گذاشته شود؛
- همه عبارات پررنگ^۵ باشد؛
- به نمونه صفحه ۹ توجه کنید.

۲. صفحه بسم الله الرحمن الرحيم

- این صفحه شماره‌گذاری نشود.
- نمونه صفحه ۱۰ به صورت وسط‌چین و با سه سطر فاصله از حاشیه بالا استفاده شود.

۳. صفحه عنوان فارسی

- شماره‌گذاری با حروف الفبا از این صفحه آغاز می‌شود و تا قبل از صفحه عنوان فصل اول ادامه دارد.

---

^۳ از این پس واژه پایان‌نامه هم شامل پایان‌نامه کارشناسی ارشد و هم رساله دکتری است.

^۴ رنگ جلد پایان‌نامه زرشکی باشد. عطف جلد پایان‌نامه باید شامل عنوان پایان‌نامه، نام و نام خانوادگی دانشجو و سال باشد.

^۵ Bold

- اندازه، نوع قلم و فاصله سطرها مطابق با عنوان روی جلد باشد؛
- در صفحه عنوان گرایش نیز باید ذکر شود؛
- به نمونه صفحه ۱۱ توجه کنید.

۴. صورتجلسه دفاع

- این فرم توسط گروه تکمیل می شود؛
- به نمونه صفحه ۱۲ توجه کنید.

۵. تأییدیه هیئت داوران

- این فرم توسط گروه تکمیل می شود؛
- به نمونه صفحه ۱۳ توجه کنید.

۶. اظهارنامه

- نمونه صفحه ۱۴ با رعایت نکات نگارشی با قلم ۱۲ بی لوتوس تکمیل شود.

۷. صفحه تقدیم (اختیاری)

- با قلم ۱۴ بی لوتوس به صورت وسط چین نوشته شود؛
- به نمونه صفحه ۱۵ توجه کنید.

۸. صفحه سپاسگزاری

- این صفحه اجباری است؛
- در این صفحه از تمامی کسانی که به نوعی در نگارش پایان نامه همکاری داشته اند، با ذکر نوع همکاری سپاسگزاری شود؛
- در یک پاراگراف بدون تورفتگی، با قلم ۱۴ بی لوتوس و به صورت راست چین نوشته شود؛

- به نمونه صفحه ۱۶ توجه کنید.

۹. فرم چکیده فارسی

- چکیده فارسی و انگلیسی بین ۱۵۰ تا ۲۵۰ واژه در یک پاراگراف بدون تورفتگی نوشته شود؛
- چکیده شامل بیان مسئله، هدف، روش، یافته‌ها و نتایج پژوهش باشد؛
- در نمونه صفحه ۱۷ با توجه به مقطع یکی از دو گزینه «پایان‌نامه» یا «رساله» را انتخاب کنید؛
- کلیدواژه‌ها بین ۵ تا ۷ واژه باشد؛
- نمونه صفحه ۱۵ با رعایت نکات نگارشی تکمیل شود.

۱۰. فهرست مطالب

- عنوان فهرست مطالب در سطر اول، پررنگ، با قلم ۱۴ بی‌لوتوس و وسط‌چین نوشته شود؛
- عناوین بخش‌ها و شماره صفحات به ترتیب در سمت راست و چپ و مطابق با شماره‌های داخل متن با قلم ۱۴ بی‌لوتوس نوشته شود؛
- شماره هر بخش از سمت راست با شماره فصل، خط تیره، شماره بخش، خط تیره و شماره زیربخش نوشته شود: ۲-۴-۵ (فصل دوم، بخش چهارم، زیربخش پنجم)؛
- عناوین فصل‌ها پررنگ شود؛
- به نمونه صفحات ۲۰-۱۸ توجه کنید.

۱۱. فهرست جدول‌ها

- عنوان فهرست جدول‌ها در سطر اول، پررنگ، با قلم ۱۴ بی‌لوتوس و وسط‌چین نوشته شود؛
- عناوین جدول‌ها و شماره صفحات با یک سطر فاصله از بالا به ترتیب در سمت راست و چپ و مطابق با شماره‌های داخل متن با قلم ۱۴ بی‌لوتوس نوشته شود؛
- به نمونه صفحه ۲۱ توجه کنید.

۱۲. فهرست شکل‌ها

- «شکل» شامل نمودارها، تصاویر، نقشه‌ها و غیره می‌باشد؛
- عنوان فهرست شکل‌ها در سطر اول، پررنگ، با قلم ۱۴ بی‌لوتوس و وسط‌چین نوشته شود؛
- عناوین شکل‌ها و شماره صفحات با یک سطر فاصله از بالا به ترتیب در سمت راست و چپ و مطابق با شماره‌های داخل متن با قلم ۱۴ بی‌لوتوس نوشته شود؛
- به نمونه صفحه ۲۲ توجه کنید.

۱۳. فهرست نشانه‌های اختصاری

- در این بخش همه نشانه‌های اختصاری از جمله نشانه‌های آوایی، صرفی، نحوی و یا معنایی فهرست شود.
- به نمونه صفحه ۲۳ توجه کنید.

۱۴. فصل اول: کلیات

- شامل بخش‌های بیان مسئله (شامل مسئله، اهداف و ضرورت پژوهش)، سؤال‌ها، فرضیه‌ها (در صورت وجود)، محدودیت‌ها و تعریف کلیدواژه‌ها است؛
- به توضیحات صفحات ۲۴-۲۷ توجه کنید.

۱۵. فصل دوم: پیشینه و مبانی نظری

- شامل دو بخش اصلی پیشینه و مبانی یا چارچوب نظری و بخش خلاصه فصل است؛
- به توضیحات صفحات ۲۸-۲۹ توجه کنید.

۱۶. فصل سوم: روش‌شناسی

- شامل بخش‌های اصلی طرح پژوهش، شرکت‌کنندگان، ابزارها، روش اجرا، روش تحلیل داده‌ها و خلاصه فصل است؛
- به توضیحات صفحات ۳۰-۳۱ توجه کنید.

۱۷. فصل چهارم: تحلیل داده‌ها

- شامل بخش‌های اصلی داده‌ها جمعیت‌شناختی و یافته‌های مربوط به هر سؤال (فرضیه) و خلاصه فصل است؛

- به توضیحات صفحات ۳۳-۳۵ توجه کنید.

۱۸. فصل پنجم: بحث و نتیجه‌گیری

- شامل بیان مختصر مسئله، هدف و ضرورت پژوهش در ابتدای فصل است. همچنین، شامل بخش‌های اصلی نتایج، کاربردها و پیشنهادات می‌باشد؛

- به توضیحات صفحات ۳۶-۳۸ توجه کنید.

۱۹. منابع

- به نمونه‌های صفحه ۳۹ توجه کنید.

۲۰. پیوست

- هرآنچه که به دلیل حجم زیاد در متن پایان‌نامه نمی‌تواند جای گیرد، به صورت پیوست داده شود؛

- شماره صفحات پیوست‌ها در ادامه شماره صفحات متن ذکر شود؛

- پیوست‌ها با شماره و عنوان مشخص شوند و شروع هر پیوست در صفحه‌ای جداگانه باشد؛

- عنوان پیوست به صورت وسط‌چین، با قلم ۱۴ بی‌لوتوس و پررنگ و متن پیوست با قلم ۱۲ نوشته شود؛

- به نمونه‌های صفحات ۴۰-۵۳ توجه کنید.

۲۱. فرم چکیده انگلیسی^۶

- این صفحه شماره گذاری نشود؛
- این صفحه در فهرست مطالب ذکر نشود؛
- نمونه صفحه ۵۴ با رعایت نکات نگارشی تکمیل شود.

۲۲. صفحه عنوان انگلیسی

- این صفحه شماره گذاری نشود؛
- این صفحه در فهرست مطالب ذکر نشود؛
- قبل و بعد از عنوان پایان نامه دو سطر فاصله گذاشته شود؛
- قبل و بعد از بقیه عبارت، به جز نام دانشکده و نام گروه آموزشی، یک سطر فاصله گذاشته شود؛
- در صفحه عنوان گرایش نیز باید ذکر شود؛
- نمونه صفحه ۵۵ با رعایت نکات نگارشی تکمیل شود.

۲۳. عنوان انگلیسی روی جلد

- عنوان پایان نامه با قلم ۱۶ نوشته شود؛
- بقیه عبارات با قلم ۱۴ نوشته شود؛
- اندازه، نوع قلم و فاصله سطرها مطابق با صفحه عنوان انگلیسی باشد؛
- همه عبارات پررنگ باشد؛

---

^۶. در تمامی صفحات انگلیسی (عنوان روی جلد، صفحه عنوان و چکیده) ماه و سال به میلادی نوشته شود. علاوه بر این، تمامی واژه‌های انگلیسی در پایان نامه با قلم Times New Roman نوشته شود.

- همه واژه‌ها به جز حروف اضافه و ربط با حرف بزرگ شروع شود؛

- به نمونه صفحه ۵۶ توجه کنید.

۱. نمونه عنوان فارسی روی جلد

دانشکده ادبیات و علوم انسانی دکتر علی شریعتی
گروه آموزشی زبان‌شناسی
پایان‌نامه/رساله برای دریافت درجه کارشناسی ارشد/دکتری

عنوان پایان‌نامه

استاد(ان) راهنما:

دکتر (نام و نام خانوادگی)

استاد(ان) مشاور:

دکتر (نام و نام خانوادگی)

دانشجو:

(نام و نام خانوادگی)

ماه و سال

---

^۷. آرم دانشگاه در همه‌جا با طول و عرض سه سانتی‌متر استفاده شود.

٢. نمونه صفحه بسم الله الرحمن الرحيم

دانشکده ادبیات و علوم انسانی دکتر علی شریعتی
گروه آموزشی زبان‌شناسی
پایان‌نامه/رساله برای دریافت درجه کارشناسی ارشد/دکتری

گرایش آموزش زبان فارسی به غیرفارسی‌زبانان/زبان‌شناسی همگانی

عنوان پایان‌نامه

استاد(ان) راهنما:

دکتر (نام و نام خانوادگی)

استاد(ان) مشاور:

دکتر (نام و نام خانوادگی)

دانشجو:

(نام و نام خانوادگی)

ماه و سال

۴. نمونه صورتجلسه دفاع

صورتجلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

جلسه دفاع از پایان نامه.....دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد زبان شناسی در ساعت.....روز.....مورخ.....در محل آزمایشگاه آواشناسی دانشکده ادبیات و علوم انسانی با حضور امضاکنندگان زیر تشکیل گردید. پس از بررسی های لازم، هیئت داوران پایان نامه نامبرده را با نمره ..... به حروف.....و با درجه ..... مورد تأیید قرار دادند.

عنوان پایان نامه

امضا

هیئت داوران

- استاد راهنما:
مرتبۀ علمی
- استاد مشاور:
مرتبۀ علمی
- استاد داور:
مرتبۀ علمی
- استاد داور و نماینده تحصیلات تکمیلی
مرتبۀ علمی
- مدیر گروه:
مرتبۀ علمی

۵. نمونه تأییدیه هیئت داوران

تأییدیه هیئت داوران

پایان نامه کارشناسی ارشد

گروه آموزشی زبان شناسی

امضاکنندگان زیر، اعضای هیئت داوران پایان نامه خانم/آقای.....

با عنوان.....

در رشته زبان شناسی همگانی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه فردوسی مشهد، در جلسه دفاع به

تاریخ..... حاضر شدند و پس از بررسی کامل، برابر آیین نامه مربوط، آن را با

نمره..... و درجه..... برای دریافت درجه کارشناسی ارشد تأیید کردند.

امضا

هیئت داوران

• استاد راهنما:

مرتبه علمی

• استاد مشاور:

مرتبه علمی

• استاد داور:

مرتبه علمی

• استاد داور و نماینده تحصیلات تکمیلی:

مرتبه علمی

• مدیر گروه:

مرتبه علمی

اظهارنامه

اینجانب ..... دانشجوی دوره کارشناسی ارشد/دکتری رشته ..... دانشکده ..... دانشگاه فردوسی مشهد نویسنده پایان‌نامه/رساله ..... به راهنمایی آقای/خانم دکتر ..... متعهد می‌شوم:

- تحقیقات در این پایان‌نامه/رساله توسط اینجانب انجام شده است و از صحت و اصالت برخوردار است؛
- در استفاده از نتایج پژوهش‌های محققان دیگر به مرجع مورد استفاده استناد کرده‌ام؛
- مطالب مندرج در پایان‌نامه/رساله تاکنون توسط خود یا فرد دیگری برای دریافت هیچ نوع مدرک یا امتیازی در هیچ جا ارائه نگردیده است؛
- کلیه حقوق معنوی این اثر متعلق به دانشگاه فردوسی مشهد است. مقالات مستخرج با نام «دانشگاه فردوسی مشهد» و یا «Ferdowsi University of Mashhad» به چاپ خواهد رسید؛
- حقوق معنوی تمام افرادی که در به دست آمدن نتایج اصلی رساله تأثیرگذار بوده‌اند را در مقالات مستخرج از پایان‌نامه/رساله رعایت کنم و در تمامی آنها نام استاد(ان) راهنما به عنوان نویسنده مسئول و نیز نام استاد(ان) مشاور و نشانی الکترونیکی دانشگاهی آنان را قید نمایم؛
- در کلیه مراحل انجام این پایان‌نامه/رساله، در مواردی که به حوزه اطلاعات شخصی افراد دسترسی داشته یا از آنها استفاده کرده‌ام، اصل رازداری، ضوابط و اصول اخلاق پژوهشی را رعایت نموده‌ام.

تاریخ:

امضای دانشجو

مالکیت نتایج و حق نشر

- کلیه حقوق معنوی این اثر و محصولات آن (مقالات مستخرج، کتاب، برنامه‌های رایانه‌ای، نرم‌افزارها و تجهیزات ساخته شده) متعلق به دانشگاه فردوسی مشهد می‌باشد. این مطلب باید به نحو مقتضی در تولیدات علمی مربوط ذکر شود.
- استفاده از اطلاعات و نتایج موجود در پایان‌نامه/رساله بدون ذکر مرجع مجاز نیست.

۷. نمونه صفحه تقدیم

تقدیم به بهترین دوستانم که بهترین‌ها را به من آموختند.

۸. نمونه صفحه سپاسگزاری

از استاد راهنما و استاد مشاورم که دلسوزانه مرا در نگارش این پایان‌نامه همراهی کردند سپاسگزاری می‌کنم. همچنین، سپاسگزار خانواده مهربانم هستم که با شکیبایی و حمایت خود مرا در دشواری‌های این مسیر یاری کردند. از دوست عزیزم آقای/خانم ..... هم بسیار تشکر می‌کنم که زحمت خواندن نسخه اولیه را کشیدند و نکات ارزشمندی را یادآور شدند. در انتها، لازم است از آقای/خانم ..... صمیمانه تشکر کنم که یکی از منابع موردنیاز و کمیاب این پژوهش را در اختیارم قرار دادند.

۹. نمونه فرم چکیده فارسی

مشخصات پایان نامه کارشناسی ارشد/رساله دکتری

عنوان پایان نامه/رساله:

نویسنده: استاد(ان) راهنما: استاد(ان) مشاور:

دانشکده: ادبیات و علوم انسانی دکتر علی شریعتی

گروه: زبان شناسی

گرایش:

تاریخ تصویب:

تاریخ دفاع:

مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد دکتری

تعداد صفحات:

چکیده پایان نامه/رساله:

کلیدواژه‌ها:

امضای استاد راهنما:

۱-

۲-

۳-

۴-

۵-

تاریخ:

۱۰. نمونه فهرست مطالب

فهرست مطالب

فهرست مطالب.....	خ ^۸
فهرست جدول‌ها.....	د
فهرست شکل‌ها.....	ذ
فهرست نشانه‌های اختصاری.....	ر
فصل اول: کلیات.....	۱
۱-۱ بیان مسئله.....	۳
۲-۱ سؤال‌ها.....	۵
۳-۱ فرضیه‌ها (در صورت وجود).....	۱۰
۴-۱ محدودیت‌ها.....	۱۲
۵-۱ تعریف کلیدواژه‌ها.....	۱۴
فصل دوم: پیشینه و مبانی نظری.....	۱۴
۱-۲ پیشینه.....	۱۶
۱-۱-۲ زیربخش اصلی.....	۱۶
۲-۱-۲ زیربخش اصلی.....	۲۵

^۸ صفحات قبل از فهرست مطالب که با حروف الفبا شماره‌گذاری شده است، در فهرست مطالب ذکر نشود.

۳۸	۲-۲ مبانی نظری (چارچوب نظری در صورت وجود)
۳۹	۱-۲-۲ زیربخش اصلی
۴۰	۱-۱-۲-۲ زیربخش فرعی
۴۱	۲-۱-۲-۲ زیربخش فرعی
۴۲	۲-۲-۲ زیربخش اصلی
۴۹	۳-۲ خلاصه فصل
۵۰	فصل سوم: روش شناسی
۵۲	۱-۳ طرح پژوهش
۵۴	۲-۳ شرکت کنندگان
۵۶	۳-۳ ابزارها
۵۸	۴-۳ روش اجرا
۶۰	۵-۳ روش تحلیل داده‌ها
۶۲	۶-۳ خلاصه فصل
۶۳	فصل چهارم: تحلیل داده‌ها
۶۳	۱-۴ عنوان بخش اصلی
۷۳	۲-۴ عنوان بخش اصلی
۷۶	۱-۲-۴ عنوان زیربخش اصلی
۸۰	۱-۱-۲-۴ عنوان زیربخش فرعی

۹۶.....	۴-۲-۱-۱-۱ عنوان زیربخش فرعی تر ^۹
۱۰۸.....	۴-۳ عنوان بخش اصلی
۱۰۹.....	۴-۴ خلاصه فصل
۱۱۳.....	فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری
۱۱۵.....	۵-۱ نتایج
۱۱۷.....	۵-۲ کاربردها
۱۲۱.....	۵-۳ پیشنهادات
۱۳۰.....	منابع
۱۵۶.....	پیوست (۱) ^{۱۰} واژه‌های تک‌هجایی

---

^۹ حداکثر می‌توان پنج سطح برای مطالب در نظر گرفت. به این معنا که شماره زیربخش‌ها نباید از پنج رقم بیشتر شود: ۴-۲-۱-۱-۱.

^{۱۰} در صورتی که بیش از یک پیوست وجود دارد، شماره صفحه هر پیوست جداگانه ذکر شود.

۱۱. نمونه فهرست جدول‌ها

فهرست جدول‌ها

جدول (۱) بسامد کاربرد واژه‌های تک‌هجایی..... ۲۶

جدول (۲) بسامد کاربرد واژه‌های دوهجایی..... ۵۶

۱۲. نمونه فهرست شکل‌ها

فهرست شکل‌ها

شکل (۱) مدل واژه‌بنیاد فراگیری زبان..... ۴۹

شکل (۲) مدل جمله‌بنیاد فراگیری زبان..... ۶۲

۱۳. نمونه فهرست نشانه‌های اختصاری

فهرست نشانه‌های اختصاری

سازمان توسعه صنعتی ملل متحد.....یونیدو

سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان.....سمپاد

۱۴. نمونه فصل اول

فصل اول

کلیات^{۱۱}

---

^{۱۱} عنوان هر فصل به صورت سرصفحه (header) در سمت راست صفحات راست و سمت چپ صفحات چپ همان فصل نوشته شود.

این فصل شامل بخش‌های مقدمه، بیان مسئله (شامل مسئله، اهداف پژوهش)، سؤال‌ها، فرضیه‌ها (در صورت وجود)، محدودیت‌ها و تعریف کلیدواژه‌ها است. بخش مقدمه پس از گذاشتن ۴ سطر خالی از بالای صفحه بدون عنوان شروع می‌شود و معمولاً می‌تواند یک یا دو صفحه باشد. این بخش ماهیت پیش‌گفتار را دارد. پس از ذکر کلیاتی درباره موضوع پژوهش به ذکر ساختمان فصل‌ها (ساختار پایان‌نامه) پرداخته شود.

۱-۱ بیان مسئله

بیان مسئله به معنای توصیف و توجیه موضوع پژوهش است. در این قسمت باید به این سؤال جواب داده شود که چرا مسئله پژوهش مسئله‌ای است که باید مورد پژوهش علمی قرار گیرد. اصل کلی در بیان مسئله رعایت یک روند منطقی است؛ به طوری که شروع آن با مسئله و ختم آن با هدف پژوهش می‌باشد. ضرورت اجرای پژوهش نیز در همین قسمت آورده می‌شود. علاوه بر این، در بخش بیان مسئله باید نکات زیر را نیز مورد توجه قرار داد:

- بیان مسئله باید شواهدی دال بر وجود مسئله با استناد به نظرات متخصصان و یا نتایج پژوهش‌های پژوهشگران مطرح کند.
- بیان مسئله باید علل احتمالی بروز مسئله، محدوده مسئله و ویژگی‌های آن را مشخص سازد.
- بیان مسئله خوب حاوی چند اطلاعات مهم است: اهمیت مسئله، محدود کردن مسئله در یک حوزه تخصصی، اطلاعات کلی درباره پژوهش‌های انجام شده و چارچوبی برای ارائه نتایج پژوهش.

- در بیان مسئله باید تمام متغیرهای مورد مطالعه شامل مستقل، وابسته و تعدیل کننده گنجانده شود.
- یک مسئله پژوهش زمانی از اهمیت برخوردار است که دست کم یکی از ویژگی‌های زیر را دارا باشد: فراهم آوردن دانش در یک زمینه خاص، کمک به تدوین نظریه، تعمیم یافته‌های پژوهش‌های قبلی، پیشبرد روش‌شناسی پژوهش و روشن ساختن برخی از مسائل مهم روز.

۲-۱ سؤال‌ها

سؤال یا سؤال‌های پژوهش هر کدام به صورت یک جمله سؤالی در یک سطر جداگانه نوشته شود. بهتر است سؤالات با پرسش‌واژه‌های چه، چرا، چقدر، چگونه یا کجا شروع شود و تا جای ممکن از سؤال‌های «آیا» بی‌اجتناب شود.

۳-۱ فرضیه‌ها

به صورت یک جمله خبری و در حد امکان به شکل فرضیه صفر (ختی) نوشته شود؛ مگر در مواردی که پیشینه پژوهش شواهد زیادی برای فرضیه جهت‌دار دربرداشته باشد.

۴-۱ محدودیت‌ها

محدودیت‌های پژوهش به معنای عواملی است که در محدوده اختیارات یا کنترل پژوهشگر نبوده است و علی‌رغم تلاش بسیار نتوانسته است به آنها دست یابد.

۵-۱ تعریف کلیدواژه‌ها

در صورتی که پژوهش از نوع کمی است و دارای متغیر می‌باشد، باید تعریفی عملیاتی (قابل اندازه‌گیری) از متغیرها داده شود. در پژوهش‌های کیفی تعریف و کاربرد موردنظر نویسنده از هر یک از کلیدواژه‌های پژوهش در اینجا با ذکر منبع ارائه شود.

۱۵. نمونه فصل دوم

فصل دوم

پیشینه و مبانی نظری

این فصل نیز پس از گذاشتن چهار سطر خالی از ابتدای صفحه با یک مطلب مقدمه‌ای بدون عنوان آغاز می‌شود که محتوای پیش رو در این فصل را در یک پاراگراف توضیح می‌دهد. این فصل شامل دو بخش اصلی پیشینه و مبانی نظری یا چارچوب نظری است. بخش پیشینه به منظور دستیابی به جنبه‌های مختلف موضوع پژوهش است که برای محقق فرصتی فراهم می‌سازد تا درک کند در این زمینه چه کارهایی انجام شده و چه اطلاعاتی وجود دارد و او باید از کجا و چگونه پژوهش خود را انجام دهد. در حقیقت پیشینه پژوهش خلاصه‌ای از نکات اصلی، نتیجه‌گیری عمومی و خلاء موجود در مطالعات و کاربرد در پژوهش می‌باشد. در هنگام سازمان‌دهی مرور مطالب، از مطالعات کلی شروع کرده، به مرتبط‌ترین آنها با پژوهش خود و ترجیحاً با رعایت ترتیب زمانی ختم کنید. ذکر نام خانوادگی نویسنده (گان) اثر، سال و شماره صفحه پژوهش نیز ضروری است. توجه شود منظور از ارائه این فصل صرفاً نقل قول از مراجع و منابع مختلف نیست، بلکه باید همراه با خلاصه‌ای از این نظرات و بحث کلی و با دیدی انتقادی باشد، و در نهایت جای خالی پژوهش فعلی در جریان کلی مشخص شود. در بخش پیشینه نیازی به جدا کردن پژوهش‌های داخلی از خارجی نیست. پس از ذکر پیشینه پژوهش، در بخش دوم این فصل به مبانی نظری یا چارچوب نظری مورد استفاده پرداخته شود. در انتهای این فصل بخشی با عنوان «خلاصه فصل» به گزارش منسجمی از مطالب این فصل در یک پاراگراف مفصل می‌پردازد.

۱۶. نمونه فصل سوم

فصل سوم

روش شناسی

همانند فصل‌های قبل، این فصل نیز با یک مقدمه بدون عنوان آغاز می‌شود که در یک پاراگراف به محتوای این فصل اشاره می‌کند. فصل سوم شامل بخش‌های طرح پژوهش، شرکت‌کنندگان، ابزارها، روش اجرا و روش تحلیل داده‌ها است. در ادامه به طور مختصر به هر یک اشاره خواهد شد.

۳-۱ طرح پژوهش

با توجه به ماهیت پژوهش، نوع طرح پژوهش معرفی شود. انواع طرح‌های کمی از جمله آزمایشی، شبه‌آزمایشی، تطبیقی، پیمایشی، همبستگی و غیره می‌باشد. و انواع طرح‌های کیفی از جمله توصیفی-تطبیقی، توصیفی-تحلیلی، در زمانی و غیره بسته به کاربرد آن در پژوهش توضیح داده شود. به‌طور کلی باید به عواملی که این پژوهش را در قالب طرح مورد نظر قابل دسته‌بندی می‌کند اشاره شود.

۳-۲ شرکت‌کنندگان

در این بخش به ترتیب جامعه نمونه، حجم نمونه و روش محاسبه آن، روش نمونه‌گیری، معیارهای ورود و خروج مطالعه و ملاحظات اخلاقی مطرح شود. مطالب فوق در صورت نیاز می‌توانند به صورت بخش‌های جداگانه مورد بررسی قرار گیرند.

۳-۳ ابزارها

ابزارهای استفاده شده می‌تواند شامل پرسشنامه، مشاهده، مصاحبه، نظرسنجی، مقیاس‌های درجه‌بندی و آزمون‌ها باشد. در گزارش ابزار استفاده شده، ابتدا ابزار توصیف شود، سپس شیوه نمره‌گذاری آن ذکر شود و در پایان پایایی و روایی آن گزارش شود.

۳-۴ روش اجرا

در این بخش، مراحل اجرای مطالعه و شیوه گردآوری داده‌ها توضیح داده شود. ترتیب خاص گام-های برداشته شده برای پژوهش بیان شود. مراحل انجام مصاحبه، آزمون، پرسشنامه یا تکالیف، به گونه سلسله مراتبی و مرحله به مرحله بیان شود. در کارآزمایی‌های بالینی، خلاصه پروتکل‌های درمانی یا روند ارائه آزمون‌ها نیز ذکر شود.

۳-۵ روش تحلیل داده‌ها

در پژوهش‌های کمی روش‌های آماری مورد استفاده جهت تجزیه و تحلیل هر یک از سؤال‌ها یا فرضیه‌های پژوهش و همچنین دلایل انتخاب آنها به تفکیک ذکر شود. در پژوهش‌های کیفی شیوه تشخیص، دسته‌بندی، مقایسه و یا استخراج الگو براساس ماهیت پژوهش به تفصیل توضیح داده شود.

۳-۶ خلاصه فصل

در این بخش به خلاصه‌ای از مطالبی که در این فصل آمده است در قالب یک پاراگراف اشاره شود.

۱۷. نمونه فصل چهارم

فصل چهارم

تحلیل داده‌ها

همانند فصل‌های قبل، پس از گذاشتن چهار سطر خالی از ابتدای صفحه، مقدمه‌ای در خصوص نحوه غربال داده‌ها و روش‌های آماری و تجزیه و تحلیل داده‌ها در حداکثر یک صفحه نوشته شود. سپس بخش‌های زیر متناسب با نوع پژوهش ارائه شود:

۴-۱ داده‌های جمعیت‌شناختی

اطلاعات توصیفی مربوط به جنسیت، تحصیلات و دیگر متغیرهای مربوط به شرکت‌کنندگان در قالب جدول آماره‌های توصیفی ذکر گردد.

۴-۲ یافته‌های مربوط به هر سؤال (فرضیه) پژوهش

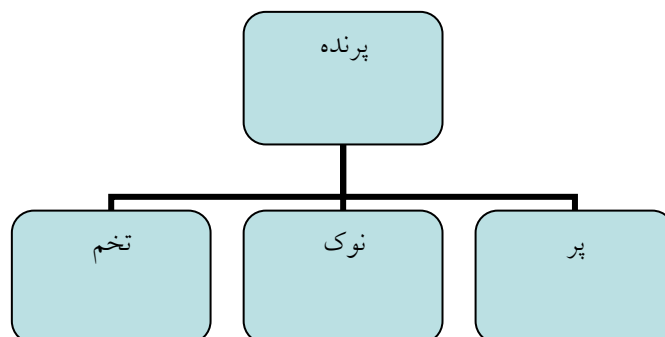
هر یک از سؤال‌ها یا فرضیه‌ها عنوان شود و در ادامه داده‌های توصیفی مربوط به آن و سپس شیوه استنباطی آزمون آن فرضیه یا پاسخ به آن سؤال با استفاده از روش‌های متناسب کمی یا کیفی ذکر شود.

- از ذکر اطلاعات یکسان در الگوهای متفاوت (متن، جدول و شکل) پرهیز شود. البته ضروری است یافته‌ها در ابتدا با جملات ساده و روان بیان شده و برای بیان جزئیات به جدول و شکل‌ها استناد شود.
- این فصل به بیان یافته‌ها اختصاص دارد نه تفسیر آنها. لذا صرفاً یافته‌ها به ترتیب منطقی و متناسب با اهداف و فرضیه‌ها بیان گردد.
- خطوط عمودی جدول‌ها قابل مشاهده نباشد و فقط خطوط افقی اصلی دیده شود.

- بر حسب مورد، اگر دو جدول در یکدیگر ادغام شدند با یک خط افقی از یکدیگر جدا شوند.
- اگر در جدول از عناوین اختصاری استفاده شده است باید در پایین جدول توضیح داده شود.
- به‌طورکلی، واژه جدول برای جدول‌ها و واژه شکل برای سایر موارد (نظیر نمودار، عکس، تصویر، نقشه و غیره) استفاده شود. عنوان جدول در بالا و عنوان شکل در پایین آن درج شود.
- واژه‌های درون سلول‌های جدول باید وسط‌چین و با قلم ۱۲ بی‌لوتوس باشد.
- عنوان جدول دقیقاً در راستای اولین خط عمودی جدول نوشته شود.
- بین جدول (شکل) و متن یک سطر خالی فاصله باشد.
- در بخش «خلاصه فصل» در انتهای فصل به گزارش مختصر مطالب ارائه شده پرداخته شود.
- به نمونه‌های زیر توجه کنید.

جدول (۱) نتایج پس‌آزمون درک مطلب شرکت‌کنندگان شاد و غمگین از نمره ۲۰

مرد	زن	پسر	دختر	
۱۷	۱۸.۵	۱۷	۱۸	شاد
۱۴	۱۱	۱۵	۱۲	غمگین

شکل (۱) مؤلفه‌های معنایی مفهوم پرنده

۱۸. نمونه فصل پنجم

فصل پنجم

بحث و نتیجه‌گیری

پس از گذاشتن چهار سطر خالی از بالای صفحه، این فصل با یک مقدمه مختصر از بیان مسئله و هدف پژوهش در حداکثر یک صفحه شروع می‌شود. علاوه بر این، شامل بخش‌های نتایج، کاربردها و پیشنهادات می‌باشد.

۱-۵ نتایج

ابتدا نتیجه پژوهش بدون استفاده از نمادهای آماری ذکر شود، سپس این نتیجه با نتایج پژوهش‌های مرتبط داخلی و خارجی مقایسه شود و در ادامه به تبیین این نتایج پرداخته شود. برای این منظور، می‌بایست به تفسیر یافته‌ها پرداخت و اشارات علمی حاصل از یافته‌ها مورد بررسی قرار گیرند. تک‌تک سؤال‌ها یا فرضیه‌های پژوهش در این بخش مورد بحث و نتیجه‌گیری قرار می‌گیرند.

۲-۵ کاربردها

در این بخش به کاربردهای نظری یا عملی یافته‌های مختلف پژوهش پرداخته شود. با روشی منطقی به ابعاد مختلف یافته‌ها در حوزه‌های گوناگون اشاره شود و جایگاه یافته‌های پژوهش در جامعه و یا در یک نظریه و مدل خاص مورد بحث قرار می‌گیرد.

۳-۵ پیشنهادات

در این بخش پیشنهادات پژوهشی برای پژوهشگران علاقه‌مند ارائه شود. موارد مطرح شده باید در ارتباط با موضوع پژوهش فعلی باشد و ابعاد دیگر موضوع را کندوکاو کند.

آسمانی، سلیمان. (۱۳۸۵). ساختمان هجایی زبان فارسی. *مجله نظام آوایی زبان فارسی*، ۶، ۵۳-۳۸.

چالیان، دیرمان. (۱۳۹۴). *ارگتیو در گویش دیرمانی*. چاپ دوم. دیرمان: انتشارات سلام.

سحربین، سمیه. (۱۳۹۱). *ساخت‌های نحوی تابو*. بازیابی شده در ۱۱ بهمن ۱۳۹۴ از

<http://www.zabanshenasiemruzi.blogma/josi/125/0216>

طاووسی، سهیلا. (۱۳۹۲). کنش گفتارهای جنایی زبان فارسی. *اولین همایش زبان و جنایت*، دانشگاه بین-

المللی دوک، ۲۰۱-۱۸۱.

عباسی، هانیه؛ صالحی، قاسم؛ ابراهیمی، سمیرا؛ دریایی، فرهاد و ایمانی، ابوالفضل. (۱۳۹۳). مقایسه

استعاره‌های شناختی شاعران قرن پنجم. در *محسن ساجدی و فاطمه محسنی (ویراستار)*، *صور خیال*

شعر فارسی (صص. ۲۳۸-۲۱۱). مشهد: انتشارات حقیقت دانش.

ورزیده، سامان. (۱۳۸۰). *ساخت‌های نحوی گفتمان‌مدار*. (پایان‌نامه کارشناسی ارشد منتشر نشده)،

دانشکده زبان‌ها، دانشگاه مک‌یلویس. بازیابی شده در ۲۸ خرداد ۱۳۹۳ از

<http://proquest.com/payahname/95/f8>

---

^{۱۲}. تمامی نمونه‌ها فرضی هستند.

پیوست (۱) گردش کار پایان نامه

لازم است دانشجویان به مراحل مختلف انتخاب، انجام و دفاع پایان نامه توجه کافی داشته باشند و کلیه مراحل زیر را پیگیری کنند:

۱. انتخاب اولیه موضوع؛
۲. مشورت با استادان برای ویرایش و پردازش موضوع و در نظر گرفتن استاد راهنما و مشاور؛
۳. مطالعه منابع و تکمیل و ذخیره طرح پژوهشی شماره سه طبق راهنمای موجود در سایت گروه؛
۴. پرینت و تحویل ۵ نسخه از طرح پژوهشی شماره سه به دفتر گروه، به همراه تأییدیه سازمان مدارک علمی ایران (ایران داک) به منظور اطمینان از تکراری نبودن موضوع؛
۵. نقد و بررسی پیشنهاد و تعیین نهایی استاد راهنما و مشاور در جلسه گروه. (برای پیشنهادهاى دکتری حضور دانشجو در جلسه الزامی است)؛
۶. پس از تأیید پیشنهاد در جلسه، تکمیل و تأیید نهایی طرح پژوهشی شماره سه توسط دانشجو؛
۷. شروع پژوهش زیر نظر استادان راهنما و مشاور؛
۸. تکمیل فرم تأییدیه استادان راهنما و مشاور برای برگزاری جلسه دفاع (پیوست ۵)؛
۹. تهیه و تحویل ۲ نسخه (رساله دکتری ۳ نسخه) برای داوران طبق دستورالعمل نگارش پایان نامه گروه. (پایان نامه کارشناسی ارشد حدود یک هفته و رساله دکتری حدود چهار هفته نزد داور خواهد بود)؛
۱۰. تعیین داورها و تاریخ دفاع توسط گروه؛
۱۱. تکمیل فرم تأییدیه پذیرش داوری (پیوست ۶)؛
۱۲. تکمیل فرم تقاضای برگزاری جلسه دفاع پایان نامه (پیوست ۷)؛
۱۳. برگزاری جلسه دفاع؛^{۱۳}

---

^{۱۳} . نمره پایان نامه از ۱۸/۹۹ محاسبه می شود. بقیه نمره منوط به ارائه گواهی پذیرش یا چاپ مقاله علمی پژوهشی قبل از جلسه دفاع است. ذکر نام استاد(ان) راهنما و استاد(ان) مشاور و همچنین ذکر آدرس الکترونیک دانشگاه فردوسی در مقاله ضروری است. ترتیب نویسندگان باید به شکل

۱۴. انجام اصلاحات پیشنهادی و تأیید نهایی داوران؛

۱۵. صحافی پایان‌نامه و تحویل آن به کتابخانه مرکزی، دفتر گروه، استاد(ان) راهنما و استاد(ان) مشاور؛

۱۶. ثبت نمره پایان‌نامه توسط استاد راهنما و تأیید آن توسط مدیر گروه؛

۱۷. تکمیل فرم مخصوص ایران‌داک بعد از دفاع؛

۱۸. تکمیل فرم تسویه حساب؛

۱۹. تکمیل فرم‌های مربوط به دریافت پژوهانه پایان‌نامه.

زیر باشد: دانشجو نویسنده اول؛ استاد راهنمای اول نویسنده دوم و نویسنده مسئول؛ استاد راهنمای دوم (در صورت وجود) نویسنده سوم؛ استاد مشاور اول نویسنده چهارم و استاد مشاور دوم (در صورت وجود) نویسنده پنجم محسوب می‌شود.

پیوست (۲) سبک نگارش علمی

- نکات زیر می‌بایست یک‌به‌یک در نسخه نهایی بررسی و اعمال شود:
- حاشیه راست، چپ، بالا و پایین صفحات به ترتیب ۳، ۲.۵۴، ۲.۵۴ و ۲.۵۴ سانتی‌متر باشد.
- فاصله سطرها ۱/۱۵ و قطع کاغذ A4 با اندازه ۲۱x۲۹/۷ باشد.
- از قلم ۱۴ بی‌لوتوس برای متن استفاده شود. عناوین جدول‌ها و شکل‌ها با قلم ۱۴ و داخل جدول‌ها و شکل‌ها با قلم ۱۲ باشد. تنها در موارد ضروری می‌توان از قلم ۱۰ برای داخل جدول‌ها و شکل‌ها استفاده کرد. در چکیده و منابع انگلیسی از قلم ۱۴ Times New Roman استفاده شود.
- برای عنوان تمامی بخش‌ها و زیربخش‌ها از قلم ۱۴ پررنگ استفاده شود.
- عنوان هر فصل در صفحه‌ای جدا، با قلم ۲۲ و به صورت وسط‌چین ذکر شود.
- اولین پاراگراف ابتدای هر فصل با ۳ سطر فاصله از حاشیه بالا نوشته شود. بخش‌ها و زیربخش‌های هر فصل بدون تورفتگی نوشته شود. اولین سطر تمامی پاراگراف‌ها (به جز پاراگراف چکیده) به اندازه ۰/۵ سانتی‌متر (۵ فاصله) تورفته باشد.
- شماره‌گذاری صفحات پایان‌نامه از صفحه عنوان اولین فصل آغاز شود (صفحات عنوان در شمارش محاسبه می‌شوند ولی شماره بر روی آنها درج نمی‌شود) و تا انتهای پیوست‌ها ادامه دارد. صفحات پیش از صفحه عنوان اولین فصل به جز صفحه «بسم الله الرحمن الرحیم» به ترتیب حروف الفبا (الف، ب، پ، ت، الی آخر) شماره‌گذاری شود.
- جدول‌های متن، هرکدام به طور جداگانه و به ترتیب از ابتدای پایان‌نامه با شماره (۱) شروع شود. با افزودن جدول‌ها، شماره‌ها به ترتیب افزایش می‌یابد و به اینکه جدول در چه فصلی قرار دارد ارتباطی ندارد. شماره و عنوان جدول در بالای جدول و پشت سر هم، بدون استفاده از ویرگول یا دونقطه ذکر شود.
- شکل‌ها (شامل نمودارها و تصویرها) نیز مانند جدول‌ها درج شود، با این تفاوت که شماره و عنوان شکل در زیر آن ذکر شود.
- زمانی که به موارد مختلف از یک موضوع اشاره می‌شود، به جای سه نقطه از عبارت «و غیره» استفاده شود.
- هر بخش یا زیربخش باید با مطلب بالای خود یک سطر فاصله داشته باشد.
- در پایان فصل‌های دوم، سوم و چهارم بخش «خلاصه فصل» می‌آید.
- پانویس‌ها با قلم ۱۰ نوشته شود.
- در پانویس‌های انگلیسی فقط نام‌های خاص (نام شخص، مکان یا نام نظریه) و حرف اول اولین واژه بزرگ نوشته شود؛ شماره‌گذاری پانویس‌ها به صورت پیوسته باشد؛
- درون متن هیچ واژه‌ای (شامل اعداد) به انگلیسی نوشته نشود. معادل تمامی نام‌های خاص و اصطلاحات تخصصی انگلیسی باید در اولین مرتبه‌ای که در متن استفاده شده است پانویس شود. حتی نام آزمون‌هایی مانند T-test و یا نرم-افزارهایی مانند SPSS باید به صورت آزمون تی و نرم‌افزار اسپ‌اس‌پی‌اس نوشته شود.
- معادل انگلیسی ترکیبات اختصاری در اولین مرتبه‌ای که در متن استفاده می‌شود و تنها یکبار پانویس شود. در پانویس، ابتدا نام کامل واژه ذکر شود و سپس اختصار آنها درون دوهلال قرار گیرد.
- در بخش «تعریف کلیدواژه‌ها» در فصل اول، کلیدواژه بدون تورفتگی و به صورت پررنگ نوشته شود. بعد از گذاشتن دونقطه، تعریف آن در ادامه همان سطر نوشته شود.

- همیشه از دوگوشه فارسی استفاده کنید. یعنی، به جای "....." از علامت نقل قول مستقیم «.....» استفاده کنید. برای باز کردن دوگوشه از کلیدهای شیفت و K و برای بستن آن از کلیدهای شیفت و L استفاده کنید.
- هیچ بخش یا زیربخشی بدون مطلب نباشد.
- تمامی پاراگراف تنظیم باشد. به این معنا که انتهای تمامی سطرها باید برابر باشند. برای این منظور از گزینه **Justify** استفاده کنید.
- درون جمله، بعد از واژه‌هایی مانند «از قبیل، مانند، مثل، شامل، از جمله» و غیره از نشانه نگارشی استفاده نشود. تنها در صورتی که موارد در سطر بعد ذکر شود از دونقطه استفاده شود.
- هنگامی که از اعداد یا حروف الفبا برای جدا کردن چند مورد استفاده می‌شود، داخل دوهلال نوشته شود و بعد از آن از نشانه‌های نگارشی نقطه، ویرگول، نقطه‌ویرگول، دونقطه یا خط تیره استفاده نشود.
- از هیچ نوع تزئین (حاشیه، فونت‌های فانتزی، ورودآرت و غیره) در هیچ قسمت از پایان‌نامه استفاده نشود.
- هنگامی که مواردی از یک موضوع با عدد یا حروف الفبا ذکر می‌شود، در صورتی که موارد به صورت جمله باشند از نقطه، و در صورتی که به صورت عبارت باشند از نقطه‌ویرگول در انتهای آنها استفاده شود.
- چکیده انگلیسی و فارسی باید با هم مطابقت داشته باشند.
- نمودارهایی که در آنها از رنگ‌های مختلف استفاده شده است باید رنگی باشند.
- واژه‌های دو یا چند تکواژی به صورت نیم‌فاصله نوشته شوند. برای نمونه واژه‌های «تا + کنون، به + هر + حال، بر + اساس، هر + آنچه، در + واقع، می + روند، گروه + ها، علی + رغم، نشان + دهنده و شرکت + کننده، واژه + ها + نوشته شده» به صورت «تاکنون، به‌هرحال، براساس، هرآنچه، درواقع، می‌روند، گروه‌ها، علی‌رغم، نشان‌دهنده و شرکت‌کننده، واژه‌های نوشته‌شده» بیایند.
- صورت‌های التزامی، ماضی نقلی و بعید (چه در حالت معلوم و چه مجهول) به صورت نیم‌فاصله نوشته نشود. برای نمونه واژه‌های «داشته + باشد، نوشته + شده + است، گذاشته + بود، خورده + شده + بود» و غیره به صورت «داشته باشد، نوشته شده است، گذاشته بود، خورده شده بود» نوشته شوند.
- از «ی» نمایشگر کسره اضافی و یا همزه استفاده نشود. برای نمونه «نسخه‌ی اول» یا «نسخهٔ اول» به صورت «نسخه اول» نوشته شود. همچنین از تشدید استفاده نشود.
- نشانه‌هایی مانند نقطه، نقطه‌ویرگول، دونقطه، ویرگول، علامت سؤال، علامت تعجب و غیره با واژه قبل خود بدون فاصله باشند و از واژه بعد خود یک فاصله داشته باشند.
- نشانه‌هایی مانند دوگوشه و دوهلال با واژه‌های داخل بدون فاصله باشند و از واژه‌های بیرون یک فاصله داشته باشند.
- اصطلاحات و املاهای واژه‌ها باید در کل پایان‌نامه به صورت یکدست به کار رود. برای نمونه اگر از املاهای مسئله استفاده شده است، در یکجا به صورت مسئله و در جای دیگر به صورت مسأله نوشته نشود. و یا «معنی + شناسی» گاهی به صورت معناشناسی و گاهی به صورت معنی‌شناسی نوشته نشود. نویسندگان باید در کل متن یک صورت را انتخاب کند و بدان مقید باشد.
- معمولاً در واژه‌هایی که همزه به صورت «واو»، «الف» و یا «ی» ظاهر می‌شود، بالای حرف «واو»، «الف» و «ی» یک همزه کوچک گذاشته می‌شود. بنابراین واژه‌های «سوال»، «تاثیر»، «شی» و جز این به صورت «سؤال»، «تأثیر» و «شیء» نوشته می‌شوند. برای این کار باید به جای «واو» «Shift + V»، به جای «الف» «Shift + N» و به جای «ی» «M» را گرفت.

- نام آثار درون متن باید ایرانیک^{۱۴} شوند.

- زمانی که یک واژه یا جمله به عنوان نمونه در متن می‌آید (کاربرد فرازبانی) باید ایرانیک شود.

- همیشه واژه‌های فارسی و موارد شناخته‌شده به واژه‌های غیرفارسی ترجیح داده شود.. برای نمونه به جای «تئوری، دیکشنری، کامپیوتر، تحقیق، استرس» و غیره از واژه‌های «نظریه، فرهنگ لغت، رایانه، پژوهش و تکیه» استفاده شود.

- از کاربرد عناوین و القاب اجتناب شود. برای نمونه در هیچ بخشی از پایان‌نامه (به جز صفحه روی جلد، صفحه عنوان و صفحه سپاسگزاری که باید براساس نمونه‌ها تنظیم شود) از عناوینی مانند جناب آقای، سرکار خانم، دکتر، مهندس، حجت الاسلام، آیت الله، علامه و غیره استفاده نشود.

- پایان‌نامه به صورت پشت و رو پرینت شود.

- به طور تقریبی، پایان‌نامه (کارشناسی ارشد و دکتری)، بدون محاسبه بخش منابع و پیوست، حداقل ۵۰ و حداکثر ۲۵۰ صفحه باشد.

- به طور تقریبی، فصل اول حداقل ۵ و حداکثر ۳۰؛ فصل دوم حداقل ۱۰ و حداکثر ۵۰؛ فصل سوم حداقل ۵ و حداکثر ۳۰؛ فصل چهارم حداقل ۲۵ و حداکثر ۱۰۰؛ و فصل پنجم حداقل ۵ و حداکثر ۴۰ صفحه باشد.

- بخش منابع و پیوست محدودیت صفحه ندارد. در صورتی که بخش پیوست بیش از ۵۰ صفحه باشد، به شکل فایل الکترونیکی داده شود.

---

¹⁴. Italic

پیوست (۳) نکاتی درباره ارجاعات درون متنی

در پژوهش اصل بر این است که پژوهشگر مستندات هر مطلبی را که از کتاب، نشریه یا هر منبع دیگری گرفته باشد، حتی به اندازه یک عبارت کوتاه،^{۱۵} در جای مناسب در متن بیاورد تا خواننده در صورت تمایل به مراجعه به منبع مزبور، به آسانی بتواند آن را بیابد. علاوه بر این، تمامی منابع و مراجع مورد استناد در متن عیناً در بخش منابع فهرست می‌شوند. به سخن دیگر، بین منابع درون متن و بخش منابع تناظر یک به یک وجود دارد. بنابراین، هیچ یک از منابعی که در متن ذکر شده‌اند، نباید از بخش منابع حذف شده باشند؛ مگر منابعی که با واسطه یک منبع ثانوی در متن معرفی شده باشند؛ که در آن صورت فقط آن منبع ثانوی - که در دسترس پژوهشگر بوده است - در بخش منابع خواهد آمد. از سوی دیگر، بخش منابع نباید حاوی آثاری باشد که در متن به آنها استناد نشده یا نامی از آنها در متن به میان نیامده است. با این مقدمه، چند نکته مهم درباره استنادهای درون‌متنی شایان توجه است:

- در ارجاعات درون‌متنی، هنگامی که منبع مورد استناد دو نویسنده داشته باشد، همه جا در متن (و نیز در بخش منابع)، نام هر دو نویسنده، سال انتشار اثر و سپس صفحه‌ای که مطلب در آن آمده است (هم در نقل قول مستقیم و هم در نقل قول غیرمستقیم) آورده می‌شود.

- کلمه **and** در آثار انگلیسی بخش منابع به صورت **&** نوشته شود.

- در نقل قول‌های مستقیم طولانی (بیش از ۴۰ واژه) مطلب موردنظر با همان قلم متن، از سطر بعدی و با تورفتگی ۰.۵ سانتی‌متر از هر دو طرف حاشیه صفحه شروع شود. فاصله سطرهای مطلب نقل شده ۱ سانتی‌متر باشد.

- آثاری که سه تا پنج نویسنده دارد در نخستین ارجاع در متن، نام همه نویسندگان به همراه سال نشر اثر آورده شود، اما در ارجاعات بعدی، فقط نام اولین نویسنده و سپس عبارت «و دیگران» می‌آید، اما در بخش منابع، نام همه نویسندگان نوشته شود.

- آثاری که شش نویسنده یا بیشتر دارند، در ارجاع‌های درون متنی، همیشه فقط نام اولین نویسنده نوشته شده و به دنبال آن عبارت «و دیگران» می‌آید. در بخش منابع، نام شش نویسنده اول نوشته شود و به جای نام سایر نویسندگان عبارت **et al.** برای آثار انگلیسی و عبارت «و دیگران» برای آثار فارسی می‌آید.

- زمانی که چند اثر از یک یا چند نویسنده در یک سال داشته باشیم، در ارجاع‌های درون‌متنی با حروف الفبای فارسی برای آثار فارسی و حروف الفبای انگلیسی برای آثار انگلیسی، بدون فاصله به دنبال سال انتشار اثر می‌آوریم. در بخش منابع، هر یک از این آثار با حرف پسوند خود، به ترتیب و مجزا فهرست می‌شوند.

- در مورد منابع الکترونیکی که دارای شماره صفحه نمی‌باشند، در ارجاع درون متنی، چنانچه متن دارای شماره‌بندی پاراگراف باشد، شماره پاراگراف نوشته شود. چنانچه متن اینترنتی نه دارای شماره صفحه و نه شماره پاراگراف باشد، به عنوان فرعی مطلب، سال بازیابی و شماره بند ذیل آن ارجاع داده شود.

- برای ارجاع منابع در متن پایان‌نامه، هم در نقل قول مستقیم و هم غیرمستقیم، به ترتیب نام خانوادگی نویسنده، سال و شماره صفحه آورده شود: (چامسکی، ۱۹۵۷، ص. ۴۹).

---

^{۱۵} هرگاه بیش از ۵ واژه از یک منبع، پشت سر هم ذکر شود باید آدرس آن در متن و فهرست منابع ذکر شود. گاهی حتی لازم است برای یک اصطلاح تخصصی یا ترجمه یک اصطلاح منبع ذکر شود. تصمیم‌گیری نهایی در این موارد برعهده استاد راهنما و مشاور پایان‌نامه است.

- در ارجاعات درون‌متنی، هم آثار انگلیسی و هم آثار فارسی باید به فارسی نوشته شوند.
- زمانی که درون یک نقل قول مستقیم لازم است از دوگوشه استفاده شود، از '...' استفاده شود.
- چنانچه در ابتدا یا میانه جمله به اثری ارجاع داده شود، فقط سال و شماره صفحه داخل پرانتز می‌آید. ولی زمانی که در پایان جمله ارجاع داده شود، نام خانوادگی نویسنده (نویسندگان)، سال و شماره صفحه در داخل پرانتز قرار می‌گیرد.
- چنانچه در پایان جمله به چند منبع ارجاع داده شود منابع با نقطه‌ویرگول از یکدیگر جدا می‌شوند. ترتیب ذکر چند منبع در یک ارجاع بر اساس نام خانوادگی اولین نویسنده است (جکندوف و دیگران، ۲۰۰۲؛ نیومایر، ۲۰۰۵).
- زمانی که گفته کسی را از منبع دیگری نقل قول می‌کنیم، فقط نام وی را در متن ذکر می‌کنیم و مشخصات منبع دست دوم را با استفاده از عبارت «به نقل از» می‌آوریم. برای نمونه: جکندوف معتقد است زبان ماهیتی شناختی دارد (به نقل از عباسی، ۱۳۸۸، ص. ۲۳۶).
- در بخش منابع، آثاری که بیش از یک سطر هستند، سطرهای دوم و بعد آن باید با ۵ فاصله تورفته شود و شروع هر منبع، فاقد هر گونه علامت یا شماره باشد. برای اعمال تورفتگی خودکار به ترتیب زیر عمل کنید:

Paragraph/indent and spacing/special/hanging/by= 0.5

- ابتدا منابع فارسی و سپس منابع انگلیسی بدون نوشتن عناوین «منابع فارسی» یا «منابع انگلیسی» می‌آید.
- ترتیب نوشتن منابع بر حسب حروف الفبای فارسی و انگلیسی (حروف الفبای نام خانوادگی نویسنده) می‌باشد.
- در صورتی که چندین منبع از یک نویسنده استفاده شود ترتیب نگارش منابع از سال قدیم به جدید و منابع منفرد نویسنده می‌باشد.
- زمانی که در متن از یک اثر پشت سر هم چندین بار نقل قول می‌شود، لازم است هر بار نام خانوادگی، سال و صفحه اثر داده شود و از واژه «همان» استفاده نشود.
- در بخش منابع، ابتدا نام خانوادگی نویسنده و سپس نام کوچک ذکر شود.
- فهرست منابع بدون شماره‌گذاری یا استفاده از خط تیره تنظیم شود.

پیوست (۴) نمونه‌هایی از شیوه نگارش فهرست منابع^{۱۶}

مقاله

نام خانوادگی نویسنده (گان)، نام کوچک.^{۱۷} (سال انتشار). عنوان کامل مقاله. نام کامل مجله، شماره مجله، صفحه ابتدا تا انتهای مقاله.

- در آثار انگلیسی فقط حرف اول اولین واژه عنوان مقاله به صورت بزرگ نوشته شود. در صورتی که عنوان مقاله دارای نام خاص یا نام نظریه است، حرف اول آنها نیز بزرگ نوشته شود؛

- در آثار انگلیسی حرف اول تمام کلمات نام مجله به استثنای حروف اضافه به صورت بزرگ نوشته شود؛

- عنوان مقاله بدون دوگوشه، بدون ایرانیک و با قلم نازک نوشته شود؛

- نام مجله و شماره مجله به صورت *ایرانیک* نوشته شود؛

- در صورتی که شماره دوره و جلد مجله موجود است، ابتدا شماره دوره می‌آید، سپس شماره جلد داخل پرانتز داده شود؛

- در بخش منابع شماره صفحات بدون علامت ص. یا صص. (در انگلیسی p. یا pp.) می‌آید؛

- در آثار انگلیسی عنوان فرعی مقالات پس از دونقطه با حرف بزرگ شروع شود.

نمونه فارسی:

آسمانی، سلیمان. (۱۳۸۵). ساختمان هجایی زبان فارسی. *مجله نظام آوایی زبان فارسی*، ۶، ۳۸-۵۳.

نمونه انگلیسی:

Jackendoff R. (2008). Construction after construction and its theoretical challenges. *Language*. 84, 8-28.

همایش

---

^{۱۶} در اینجا فقط نمونه‌های پربسامد داده شده است. برای بقیه موارد، به نسخه ششم دستورالعمل ای‌پی‌ای مراجعه شود.

^{۱۷} در آثار انگلیسی فقط حرف اول نام کوچک نوشته شود.

نام خانوادگی نویسنده (گان)، نام کوچک. (سال انتشار). عنوان مقاله. عنوان همایش، محل برگزاری، صفحه شروع تا صفحه ختم مقاله در کتاب مجموعه مقالات.

- عنوان همایش کامل و به صورت ایرانیک نوشته شود و از نشانه‌های اختصاری استفاده نشود؛

- در انگلیسی حرف اول تمام واژه‌های نام همایش به استثنای حروف اضافه به صورت بزرگ نوشته شود.

نمونه فارسی:

طاووسی، سهیلا. (۱۳۹۲). کنش‌گفتارهای جنایی زبان فارسی. *اولین همایش زبان و جنایت*، دانشگاه بین‌المللی دوک، ۱۸۱-۲۰۱.

نمونه انگلیسی:

Ryder, M. E. (April, 1998). I met myself (me?) coming and going: co (?)-referential noun phrases and point of view in time travel stories. Paper presented at *the eighteenth Poetics and Linguistics Association Conference*, University of Berne.

کتاب

(۱) وقتی نویسنده کل کتاب یک یا چند نفر باشند:

نام خانوادگی نویسنده (گان)، نام کوچک. (سال انتشار). عنوان کتاب. شماره چاپ. محل انتشار: ناشر.

- در انگلیسی حرف اول تمام واژه‌های نام ناشر به صورت بزرگ نوشته شود؛

- عنوان کتاب به صورت ایرانیک نوشته شود؛

- در انگلیسی فقط حرف اول واژه اول عنوان کتاب به صورت بزرگ نوشته شود. در صورتی که نام کتاب دارای نام

خاص یا نام نظریه است، حرف اول آنها نیز بزرگ نوشته شود؛

- اگر کتاب ترجمه شده است نام مترجم پس از عنوان کتاب ذکر شود.

نمونه فارسی:

چالیان، دیرمان. (۱۳۹۴). *ارگتیو در گویش دیرمانی*. چاپ دوم. دیرمان: انتشارات سلام.

نمونه انگلیسی:

Erlich, V. (1965). *Russian formalism: history, doctrine*, Berlin: Mouton.

(۲) وقتی نویسنده فصلی از کتاب با نویسنده کتاب متفاوت باشند:

نام خانوادگی نویسنده (گان)، نام کوچک. (سال انتشار). عنوان فصل. در نام کوچک و نام خانوادگی نویسنده (گان) (ویراستار)، عنوان کتاب (صص. شماره صفحات). محل یا شهر محل انتشار: ناشر.

- برخلاف موارد قبل از علامت (صص.) استفاده شود؛

- عنوان کتاب به صورت *ایرانیکی* نوشته شود؛

- در انگلیسی فقط حرف اول واژه اول عنوان فصل به صورت بزرگ نوشته شود.

نمونه فارسی:

عباسی، هانیه؛ صالحی، قاسم؛ ابراهیمی، سمیرا؛ دریایی، فرهاد و ایمانی، ابوالفضل. (۱۳۹۳). مقایسه استعاره‌های شناختی شاعران قرن پنجم. در محسن ساجدی و فاطمه محسنی (ویراستار)، *صور خیال شعر فارسی* (صص. ۲۳۸-۲۱۱). مشهد: انتشارات حقیقت دانش.

نمونه انگلیسی:

Emmott, C. (1992). Splitting the referent: An introduction to narrative enactors. In M. Davies and L.J. Ravelli (Eds.), *Advances in systemic linguistics: Recent theory and practice* (221-228). London: Pinter.

پایان نامه

نام خانوادگی نویسنده (گان)، نام کوچک. (سال انتشار). *عنوان کامل پایان نامه*. نوع پایان نامه، نام دانشکده، دانشگاه.

- در انگلیسی فقط حرف اول واژه اول عنوان پایان نامه به صورت بزرگ نوشته شود؛

- عنوان پایان نامه *ایرانیکی* شود؛

- نوع پایان نامه شامل یکی از موارد «پایان نامه کارشناسی ارشد منتشر نشده» یا «رساله دکتری منتشر نشده» است.

نمونه فارسی:

ورزیده، سامان. (۱۳۸۰). *ساخت‌های نحوی گفتمان‌مدار*. (پایان‌نامه کارشناسی ارشد منتشرنشده)، دانشکده زبان‌ها، دانشگاه مک‌گیلویس. بازیابی شده در ۲۸ خرداد ۱۳۹۳ از

<http://proquest.com/payahname/95/f8>

نمونه انگلیسی:

Kasstan, J. R. (2015). Variation and change in Francoprovençal: A study of an emerging linguistic norm (Unpublished doctoral dissertation). Department of English Language and Linguistics, University of Kent.

سایت اینترنتی

نام خانوادگی نویسنده (گان)، نام کوچک. (سال انتشار یا آخرین تاریخ به روز رسانی). *عنوان مقاله یا کتاب*. بازیابی شده در تاریخ دسترسی شامل، ماه و روز از آدرس کامل صفحه اینترنتی.
- عنوان مقاله یا کتاب به صورت *ایرانیک* نوشته شود.

نمونه فارسی:

سحربین، سمیه. (۱۳۹۱). *ساخت‌های نحوی تابو*. بازیابی شده در ۱۱ بهمن ۱۳۹۴ از

<http://www.zabanshenasiemruzi.blogma/josi/125/0216>

نمونه انگلیسی:

Abner, N., Cooperrider, K., & Goldin-Meadow, S. (2015). Gesture for linguists: A handy primer. *Language and Linguistics Compass*, 9(11), 437-449. doi:10.1111/lnc3.12168.

پیوست (۵) تأییدیه استادان راهنما و مشاور

مدیر محترم گروه آموزشی زبان‌شناسی دانشگاه فردوسی مشهد

با سلام و احترام،

اینجانب آقای/خانم دکتر ..... استاد راهنما/ مشاور پایان‌نامه کارشناسی

ارشد/رساله دکتری آقای/خانم ..... با

عنوان.....

آماده بودن این پژوهش را برای جلسه دفاع تأیید می‌کنم.

با سپاس،

تاریخ:

امضاء

پیوست (۶) تأییدیه پذیرش داوری

مدیر محترم گروه آموزشی زبان‌شناسی دانشگاه فردوسی مشهد

با سلام،

اینجانب آقای/خانم دکتر..... تأیید می‌کنم پایان‌نامه کارشناسی ارشد/رساله

دکتری آقای/خانم.....

با عنوان.....

قابل دفاع است و بدین وسیله آمادگی خود را جهت داوری در تاریخ..... ساعت

..... در محل..... اعلام می‌کنم.

با سپاس،

تاریخ:

امضاء

پیوست (۷) فرم تقاضای برگزاری جلسه دفاع پایان نامه

فرم تقاضای برگزاری جلسه دفاع پایان نامه

مدیریت محترم گروه آموزشی .....

با سلام و احترام، به استحضار می‌رساند که مراحل اجرایی و تدوین پایان نامه کارشناسی ارشد/ رساله دکتری اینجانب - با رعایت مقررات آیین نامه مربوط - به پایان رسیده و آماده برگزاری جلسه دفاع هستم. لذا خواهشمند است در خصوص تعیین تاریخ و محل برگزاری جلسه دفاع، اقدام لازم انجام گیرد.

موضوع پایان نامه: .....

نام و نام خانوادگی: ..... شماره دانشجویی: ..... امضاء

مسئول محترم تحصیلات تکمیلی دانشکده ادبیات و علوم انسانی

با سلام و احترام، بدین وسیله به اطلاع می‌رساند برگزاری جلسه دفاع آقای/خانم .....

در ساعت ..... روز ..... مورخ .....

از نظر این گروه آموزشی بلامانع است. مدیر گروه آموزشی

امضاء

مدیریت محترم امور عمومی دانشکده ادبیات و علوم انسانی

با سلام و احترام، با توجه به تأیید مدیریت محترم گروه آموزشی ..... و بررسی‌های انجام شده، برگزاری جلسه دفاع آقای/خانم ..... در ساعت و تاریخ تعیین شده از طرف گروه آموزشی فوق‌الذکر بلامانع است. خواهشمند است مقرر فرمایید اقدام لازم جهت آماده نمودن مکان برگزاری دفاع انجام گیرد.

تحصیلات تکمیلی دانشکده ادبیات و علوم انسانی

امضاء

مسئول محترم ارتباط دانشکده با جامعه و روابط عمومی

با سلام و تحیت؛ مکان ..... به جلسه دفاع اختصاص یافت، خواهشمند است در خصوص درج اطلاعات دانشجو در سایت دانشکده و بایگانی فرم تقاضای ایشان اقدام گردد.

مدیر اداره امور عمومی

امضاء

تأیید درج اطلاعات در سایت و بایگانی

مهر و امضاء

مسئول ارتباط دانشکده با جامعه و روابط عمومی

		
<p>Graduate Studies Thesis/Dissertation Information</p> <p>Ferdowsi University of Mashhad</p>		
Title of Thesis/Dissertation:		
Author:	Supervisor(s):	Advisor(s):
Faculty:	Department:	Specialization:
Approval Date:		Defense Date:
M.A. ☐	Ph.D. ☐	Number of Pages:
Abstract:		
Signature of Supervisor:	Key Words:	
Date:	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2. 3. 4. 5. 	

Faculty of Letters and Humanities

Linguistics Department

M.A. Thesis/Doctoral Dissertation

Title

Supervisor(s):

Dr. (first and last name of the professor)

Advisor(s):

Dr. (first and last name of the professor)

Student:

(first and last name of the student)

Month and Year

۲۳. نمونه عنوان انگلیسی روی جلد

Faculty of Letters and Humanities

Linguistics Department

**A thesis/dissertation submitted in partial fulfillment of the requirements
for the M.A./Ph.D. degree in General Linguistics/Teaching Persian
Language to Non-Persian Speakers.**

Title

Supervisor:

Dr. (first and last name of the professor)

Advisor:

Dr. (first and last name of the professor)

Student:

(first and last name of the student)

Month and Year

تهیه فرم تأیید اصلاحات به وسیله داوران